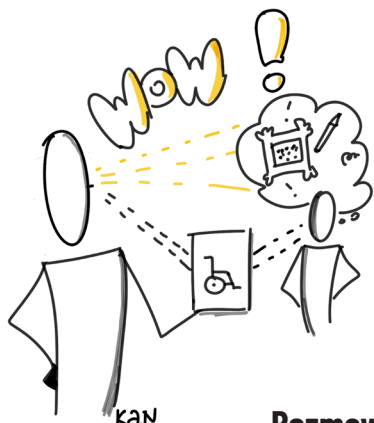

PORADNIK FUNDACJI PODAJ DALEJ

o relacjach sprawni – niepełnosprawni

Autorka ilustracji: Kasia Nowacka-Jakubowska

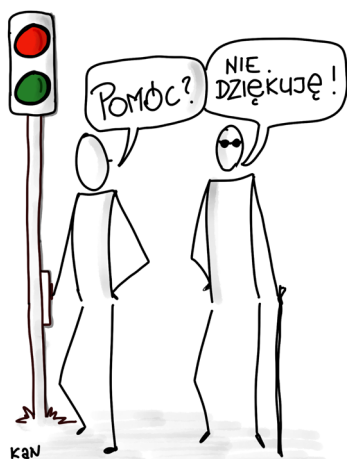
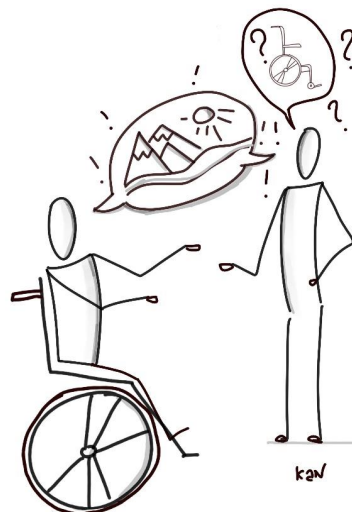

Traktuj ludzi jak ludzi. Jeżeli z kimś rozmawiasz to **rozmawiaj z człowiekiem, a nie z jego niepełnosprawnością**.

Pamiętaj, że **niepełnosprawność ruchowa nie oznacza niepełnosprawności intelektualnej i odwrotnie**.

Rozmawiaj bezpośrednio z osobą, która jest niepełnosprawna, a nie z osobą, która jej towarzyszy. Zamiast: *Proszę, niech pani zapyta tego pana, czy wypełnił już druki*, powiedz wprost do zainteresowanego: *Czy wypełnił Pan już druki?*

Nie bój się zadawać pytań o niepełnosprawność, ale niech to nie będzie jedyny temat rozmowy! Jest tyle ciekawych rzeczy, o których można pogadać :-)

Zawsze najpierw zapytaj, czy możesz pomóc i jak, zanim to zrobisz.

Nie pomagaj na siłę. Pamiętaj, że **NIE** znaczy **NIE**.

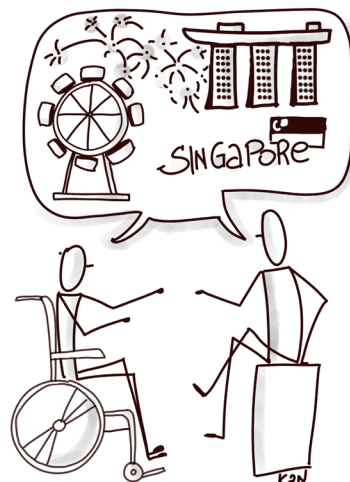
Nigdy **nie dotykaj wózka osoby z niepełnosprawnością bez pozwolenia**. To strefa prywatna.

W kontakcie z osobą z niepełnosprawnością **nie mów głośno, wolno, "dużymi literami"**, chyba, że zorientujesz się, że Twój rozmówca ma problemy ze słuchem. Wtedy mów w normalnym tempie nie zakrywając ust lub zapisz najważniejsze rzeczy na kartce.

Jeżeli rozmawiasz z osobą, która ma problemy z mówieniem, **poproś o powtórzenie i upewnij się, że dobrze zrozumiałeś**. Możesz też poprosić, żeby napisała co chce przekazać.

Jeżeli rozmawiasz z osobą siedzącą na wózku, **cofnij się trochę, aby nie musiała zadzierać głowy lub usiądź**, jeżeli masz taką możliwość.

Poznaj naszą Drużynę

PORADNIK FUNDACJI PODAJ DALEJ

o relacjach sprawni – niepełnosprawni

Autorka ilustracji: Kasia Nowacka-Jakubowska

Nie strasz dzieci niepełnosprawnością (np. jak będziesz niegrzeczny to będziesz jeździł na wózku), to niedopuszczalne. Dziecku można w prosty sposób powiedzieć, że np. ten pan ma chore nogi i dlatego jeździ na wózku. **Wózek jest dla niego tak, jak dla nas buty.**

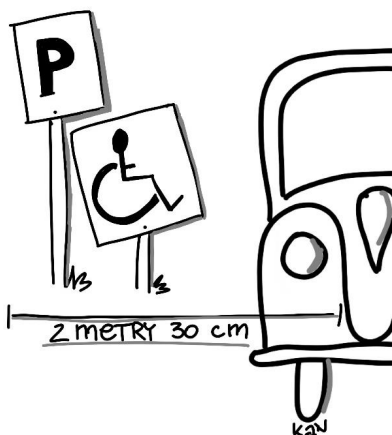
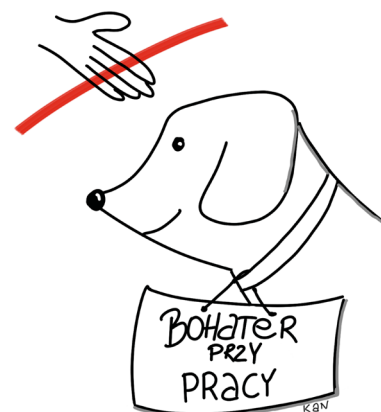
Śmiało możesz powiedzieć "do widzenia" albo "spójrzmy na to inaczej" do osoby niewidomej albo słabowidzącej. To sformułowania używane w potocznym języku, za które nikt się nie obrazi.

Nie zaskakuj osoby niewidomej, nie dotykaj jej bez pozwolenia. Możesz spokojnie zapytać, czy potrzebuje pomocy i jeżeli tak, podać jej swoje ramię (powiedz, że podajesz ramię). Idź pół kroku przed nią. Informuj o ewentualnych przeszkodach z dużą dokładnością w krótkich komunikatach. Nie wystarczy samo UWAGA! Trzeba dodać, że np. po prawej stronie stoi samochód.

Nie zaczepiaj psa przewodnika, który idzie z osobą niewidomą. Ten pies jest w pracy i dba o bezpieczeństwo swojego właściciela. Nie można rozpraszać jego uwagi.

Jeżeli witasz się lub żegnasz z osobą, która nie ma prawej ręki, możesz uścisnąć jej sprawną lewą rękę lub kikut. W ułamku sekundy zorientujesz się, którą rękę do Ciebie wyciąga. Odpowiedz na to naturalnie.

Miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością celowo są dużo szersze. To z myślą o osobach, które muszą całkowicie otworzyć drzwi, aby obok samochodu postawić swój wózek i się na niego przesiąść. Dlatego nie „zabieraj” swoim samochodem nawet kawałka takiego miejsca.

